

SMILUJ MI SE, BOŽE, ZBOG SPROVODA

Prigodom skoro svakoga katoličkog sprovoda pjeva se ili recitira glasoviti pokornički psalam *Smiluj mi se, Bože* (Ps 51/50). Još kao djetetu bile su mi čudne i nerazumljive neke kitice toga psalma. I sada, kada se za vrijeme sprovoda pjeva ovaj psalam, teško mi je uvidjeti stvarnu svezu njegova sadržaja s konkretnom situacijom smrti određenoga čovjeka i sudionika u tom obredu.

Taj je psalam (vjerojatno Davidov) napisan kao pokajanje nakon teškoga iskustva grijeha ubojstva i prijevare. Uzmemo li u obzir da na našim sprovodima veliki broj sudionika čine ljudi koji veoma rijetko prakticiraju vjeru, a neki su od njih i pripadnici drugih vjerskih nekršćanskih zajednica, onda ti tekstovi zvuče osobito nerazumljivo. Ne znam da li i koliko ožalošćena rodbina u tim tekstovima nalazi riječi utjehe? Još kad predvodnik sprovoda između pojedinih stihova napravi veću pauzu, pogotovu se izgubi veza s kontekstom pa izgleda još nerazumljivije. Uzmimo npr. kako to pomalo čudno zvuči kad svećenik nakon duše stanke odjednom zapjeva: "Evo, grešan sam već rođen, u grijehu me začeo majka moja." Da li prisutni dozovu u pamet iskonski grijeh ili je asocijacija na nešto drugo? Još nerazumljivije zvuči redak: "Tada će ti biti žrtve pravedne, i tad će se prinostiti teoci na žrtveniku tvojemu." Koji žrtvenik i kakvi teoci? Mislim da nisam jedini kome se nameću takve i tome slične misli.

Na našu radost, obrednik sprovoda predviđa veći izbor psalama koji nisu opterećeni sličnim poteškoćama a čini mi se da su bliži vjerskom mentalitetu današnjih kršćana i drugih sudionika u sprovodima. Na našu žalost, upotrebljavaju se veoma rijetko nili nikako. Slična je situacija i s antifonama koje obiluju biblijskim slikama ali nekada tako daleko suvremenom čovjeku.

Želio bih upozoriti na veću mogućnost izbora prikladnijih psalama i preporučiti da se češće upotrebljavaju: *Gospodin je pastir moj* (Ps 23/22), *K tebi, Gospodine, uzdižem dušu svoju* (Ps 25/24), *Gospodin mi je svjetlost i spasenje* (Ps 27/26), *Zahvaljujem Gospodinu jer je dobar* (Ps 118/117), *Vapaj moj, Gospodine, nek do tebe dopre* (Ps 119/118).

Te bi tekstove trebalo tiskati na prikladnom lektu i dijeliti prisutnima da barem mogu mislima pratiti ono što se pjeva i moli a nakon nekoga vremena sigurno i sudjelovati pjevanjem ili recitiranjem. Time će sprovodni obredi poprimiti zajedničarsko kršćansko obilježje u kome aktivno sudjeluju svi prisutni.

Žarko Maretić, ofm